

Handläggare: Johanna Rydén
Region Innerstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 261 82
johanna.ryden@gfk.stockholm.se

2004-07-07

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Ropstensrondellen, Östermalm. Genomförandebeslut.

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner genomförandet av cirkulationsplats inom Ropstenskopplet omfattande investeringsutgifter om 22,5 mnkr och investeringsinkomster om 1,5 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.
2. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar omedelbar justering.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Susanna Höglund
tf

SAMMANFATTNING

En detaljprojektering av cirkulationsplats har gjorts för korsningen Gasverksvägen- Norra Hamngatan/Ropstenskopplet. Med dagens utformning som fyrvägs korsning är korsningen hårt belastad under rusningstimmarna. När norra och västra Hjorthagen exploateras kommer belastningen i korsningen ytterligare överskrida dess kapacitet. Därför föreslås en utbyggnad av cirkulationsplatsen för att lösa trafiksituationen i korsningen samt nödvändiga åtgärder i anslutande terminalområde för tunnelbanan och infartsparkering m.m.

Investeringsutgifterna uppgår till 22,5 mnkr och investeringsinkomsterna till 1,5 mnkr.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Fyrvägskorsningen Gasverksvägen- Norra Hamngatan/Ropstenskopplet är under rusningstimmarna hårt belastad av trafikanter till och från Lidingö. Korsningen är så pass överbelastad idag att den utgör en trafikfara under rusningstrafik. Fältstudier visar att förare från Gasverksvägen bryter mot väjningsplikten för att komma fram. Bilister gör många chanstagningar i korsningen vilket bidrar till små säkerhetsmarginaler. Trafiken genom korsningen når idag under rusningstimmarna korsningens kapacitetstak. Under rusningstimmarna är även de oskyddade trafikanternas strömmar som störst. Samspelet mellan de oskyddade trafikanterna och bilisterna äventyras vid hård belastning. Rådande situation medför att oskyddade trafikanter "lever farligt". För den oskyddade trafikanten finns många målpunkter belägna runt korsningen såsom stationsområdet, busshållplatser samt infartsparkeringen.

Beräkningar har gjorts på korsningen med befintlig utformning med de ökade trafikmängder som alstras av tillkommande exploateringsområde Hjorthagen-Värtan, resultatet ligger långt över den kapacitetsnivå korsningen har, och då inte bara under rusningstimmarna. En ombyggnad för att öka korsningens kapacitet är nödvändigt, och det måste ske innan trafiken genom korsningen ökar ytterligare. Om trafiken ökar kommer trafikströmmarna med väjningsplikt aldrig komma igenom korsningen om inte förarna bryter mot väjningsplikten. När arbeten påbörjas inom norra och västra Hjorthagen under 2005, kommer trafiken från korsningens norra tillfart att öka, vilket i princip skapar en ohållbar trafiksituation.

Staden äger marken där cirkulationsplatsen kommer att uppföras. Den nya trafiklösningen kommer även att påverka infartsparkeringen, som Stockholm Parkering nyttjar och terminalområdet invid Ropstens tunnelbanestation.

Delar av marken på infartsparkeringen är förorenad och markrening kommer att krävas innan projektet startar.

Tidigare beslut

Gatu- och fastighetsnämnden tog ett inriktningsbeslut om Ropstensrondellen, 2004-02-17. Inriktningsbeslutet innebar att gatu- och fastighetskontoret fick i uppdrag att detaljprojektera Ropstensrondellen med utformningen cirkulationsplats.

Beskrivning av projektet

Målet med projektet är att skapa en korsning med kapacitet för de krav som en exploatering av norra och västra Hjorthagen innebär. Utformningen görs så att den anpassas till eventuell kommande utbyggnad inom Hjorthagen och Ropsten. Med en cirkulationsplats kommer trafiksäkerheten öka i korsningen för såväl oskyddade trafikanter som för bilister.

Projektet inrymmer; ombyggnad av fyrvägs korsningen till en cirkulationsplats med omgivande gång- och cykelbanor, en avlämningsficka invid Ropstenskopplet, förlängning av taxi- och på- och avstigningszonen vid tunnelbanan, omfördelning av parkeringsytorna vid infartsparkeringen, flytt av Fortums entré samt att terminalområdet byggs om. Antalet parkeringsplatser påverkas inte av omfördelningen. Stockholm Vatten kommer samordnat i entreprenaden att förändra vissa ledningslägen. Avtal mellan Gatu- och fastighetskontoret och Stockholm Vatten har skrivits, p.g.a. att en och samma entreprenör kommer att anlitas för arbetena.

Detaljprojekteringen har genomförts i samarbete med SL, Fortum, Stockholm Parkering samt Stockholm Vatten.

Det har visat sig att de tidiga utgiftsuppskattningarna som uppgick till ca 8 mnkr och redovisades i inriktningsbeslutet har fått revideras avsevärt. I detaljprojekteringen har det visat sig att ombyggnaden till cirkulationsplats påverkar närområdets utformning i större utsträckning än man tidigare räknat med. Utgifterna för projektet har därmed ökat som på grund av att projektets omfattning och område utökats. De utgifter som redovisas i detta genomförandebeslut skiljer sig därför mycket ifrån de som tidigare redovisats i inriktningsbeslutet.

I inriktningsbeslutet beskrevs problem med busstrafikens angöring vid Ropstens tunnelbanestation och att dess utformning skulle förändras. I detaljprojekteringen har det visat sig att terminalområdet måste göras om i större utsträckning än man tidigare kalkylerat, för att klara av bussarnas svängradier och backrörelser. Dessutom har ytterligare åtgärder tillkommit för att tillgänglighetsanpassa terminalområdet. Plattytan på torgytan framför tunnelbanans entré samt vid bussangöringen justeras för att öka tillgängligheten. En rullstols- och barnvagnsramp kommer att uppföras i anslutning till tunnelbaneentrén. Alla övergångsställen kommer att tillgänglighetsanpassas.

Ytterligare undersökningar av marken i korsningen har visat på att det även kan finnas förorenad mark i korsningen. Detta bidrar till ökat marksaneringsarbete samt ökade schaktningsutgifter, vilket har lagts in i den nya utgiftskalkylen.

Ytterligare utgifter som ej tagits med i de tidigare kalkylerna är utgifter för rivning av vaktkur invid Gasverksvägen, flytt av offentlig toalett samt flytt av Fortums entré och uppbyggnad av gatukropp till denna.

Genomförande och tidsplan

Projektet har delats in i två etapper:

Första etappen innebär en ombyggnad av området norr om korsningen, dvs Fortums entré, infartsparkeringen, samt norra anslutningsvägen till cirkulationsplatsen. Området kommer att renas innan ombyggnaden påbörjas. Första etappen planeras pågå mellan 30 augusti och 3 december, 2004.

S

Reningen av marken i området kommer att utföras av den redan upphandlade entreprenören för markrening inom området för Värtan-Hjorthagen. Denna entreprenör har miljötillstånd för markrening t.o.m. mars 2005, därför måste detta ske redan i år.

Etapp två innefattar ombyggnad av korsningen till cirkulationsplats samt ombyggnad av terminalområdet. Den andra etappen planeras pågå mellan 11 april och 2 september, 2005.

Anledningen till att projektet delas upp i två etapper, är att första etappen med ombyggnad av infartsparkeringen och dess närområde, måste vara klart till starten av miljöavgiftsförsöket i juni 2005.

Konsekvenser av projektet

Projektet har inga negativa miljökonsekvenser, utan däremot positiva med tanke på den sanering av förorenad mark som sker i samband med byggnationen.

Trafiken kommer att öka i området med tanke på den planerade exploateringen i Hjorthagen-Värtan området. Cirkulationsplatsen leder till att korsningens kapacitet ökar och kan ta emot den ökande trafikmängden. Trafiksäkerheten ökar i korsningen, med hastighetssäkring av övergångsställen samt tydligare utformning. Tillgängligheten ökar när samtliga övergångsställen samt terminalområdet handikappanpassas.

Inget ingrepp görs i grönytor och stadsmiljön torde enbart förbättras med föreslagna åtgärder.

Ekonomi

Projektet ingår i exploateringsekonomi för en fortsatt utbyggnad inom Hjorthagen och Ropsten och beaktas i de exploateringskalkyler som tas fram för området som helhet.

Terminalombyggnaden är en följd av ombyggnaden till cirkulationsplats och därför fördelas utgiften lika mellan Storstockholms Lokaltrafik och Gatu- och fastighetskontorets budget för kollektivtrafikåtgärder.

Investeringsutgifter

De sammanlagda utgifterna beräknas till ca 22,5 mnkr, varav 1,6 mnkr är upparbetat. De upparbetade utgifterna avser främst detaljprojektering samt projekteringsledning. De kalkylerade kommande utgifterna avser huvudsakligen entreprenadutgifter samt utgifter för sanering. Utgifterna för de tidigare redovisade förändringarna som rondellen medför i kringområdet utgör en betydande del av projektets budgetkalkyl.

Investeringsutgifterna och fördelar sig budgetmässigt enligt nedan:

	Mnkr
Gatu- och fastighetskontoret	21,0
Storstockholms Lokaltrafik (SL), Stockholm Vatten AB (SVAB)	1-1,5

Utgifterna belastar 2004 års investeringsbudget med 10 mnkr och 2005 års med 12,5 mnkr, varav 1-1,5 mnkr återförs från SL och SVAB. Stadens utgifter/inkomster för exploateringen planeras finansieras via gat- och fastighetsnämndens investeringsbudget.

Projektet medför marginellt ökade driftskostnader jämfört med nuvarande.

Projektet medför ökade kapitalkostnader om 1,7 mnkr/år.

Risker och osäkerhetsfaktorer

All mark i infartsparkeringen kommer att renas, vilket har tagits med i kalkylerna. I cirkulationsplatsen kommer endast mindre schakter för vattenrör och belysningsrör att göras. I kalkylerna har 0,25 mnkr tagits med för eventuell rening av marken i dessa schakter. I övrigt kommer inga schakter att göras i cirkulationsplatsen utan enbart utfyllnad.

Det är viktigt att tidplanen hålls, dvs att saneringen påbörjas snarast möjligt vid infartsparkeringen. En försening i tidplanen kan leda till att ombyggnaden av infartsparkeringen inte blir klar till miljöavgiftsförsöket startas.

Kontorets synpunkter och förslag

Det är viktigt att projektet startas omgående, med tanke på att vissa arbeten inom utvecklingsområdet Hjorthagen-Värtan kommer att påbörjas under 2005. Därmed kommer trafiken att öka i den redan idag överbelastade korsningen. Det är viktigt att etapp 1 kommer igång under hösten 2004, så att infartsparkeringen står klar till miljöavgiftsförsökets startdatum. Utgifterna för projektet har ökat markant i förhållande till de tidigare kalkylerade som redovisades i inriktningsbeslutet, huvudsakligen p.g.a. en ökad omfattning av nödvändiga åtgärder i det anslutande området. Kontoret anser dock att projektet är av högsta prioritet och ett viktigt steg för att få trafiken att fungera i en fortsatt exploatering inom Hjorthagen-Värtan-området.

Kontoret föreslår att nämnden godkänner bilagda förslag till överenskommelser om byggnation av Ropstensrondellen.

Kontoret föreslår att nämnden godkänner investeringsutgifter om 22,5 mnkr. och investeringsinkomster om 1,5 mnkr.

SLUT